

Udskriftsdato: 14. december 2025

2020/1 BSF 37 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om afholdelse af en vejledende folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EU's genopretningsplan

Ministerium: Folketinget

Fremsat den 20. oktober 2020 af Peter Seier Christensen (NB), Lars Boje Mathiesen (NB),
Mette Thiesen (NB) og Pernille Vermund (NB)

Forslag til folketingsbeslutning

om afholdelse af en vejledende folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EU's genopretningsplan

Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag om afholdelse af en vejledende folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EU's genopretningsplan.

Bemærkninger til forslaget

Det er forslagsstillernes opfattelse, at aftalen om EU's genopretningspakke har så vidtrækkende konsekvenser og indebærer så væsentlige forøgelse af Danmarks forpligtelser, at den skal underkastes en vejledende folkeafstemning, så danskerne kan blive hørt.

Med genopretningsplanen gives Europa-Kommissionen bemyndigelse til på EU's vegne at optage lån på kapitalmarkederne til et beløb på 750 mia. euro. Der oprettes en genopretningsfond, hvor der er afsat 390 mia. euro i rent tilskud og yderligere 360 mia. euro som lån. Lånet skal tilbagebetales i perioden 2028-2058, hvilket bl.a. forventes at ske via nye EU-indtægter fra en EU-afgift på ikkegegnanvendt plastik med virkning fra 2021, en CO₂-told og en digital afgift fra 2023 samt en udvidelse af EU's CO₂-kvotesystem (»Ekstraordinært møde i Det Europæiske Råd (17.-21. juli 2020) – konklusioner«).

Endelig vil EU i de kommende år arbejde hen imod en reform af ordningen for egne indtægter og indføre nye egne indtægter.

Danmarks forpligtelser over for EU vil med genopretningsplanen stige betydeligt, og der vil blive skabt en uønsket præcedens. Der er ingen garanti for, at de medlemsstater, der modtager tilskud eller lån, vil foretage de reformer, der kan forhindre, at landene igen havner i en uredelig økonomisk situation.

Det er forslagsstillernes opfattelse, at fælles gældsstiftelse vil øge presset og behovet for EU-skatter, selvom udskrivning af skatter er et nationalt anliggende, som EU hverken har traktatmæssig ret eller nogen folkelig legitimitet til at indføre. Det er derfor uacceptabelt, når EU-Kommissionen i aftaleteksten om genopretningspakken tager skridt til etablering af nye og øgede egne indtægter samt en reform af ordningen om egne indtægter.

Det kan forventes, at Kommissionen vil arbejde på at introducere direkte skatter, samtidig med at aftaleteksten taler om en reform af ordningen om egne indtægter. At der ved »egne indtægter« ikke formelt er tale om indførelse af direkte EU-skatter, kan ikke ændre ved, at EU med genopretningsplanen reelt udvider sin adgang til at forpligte medlemsstaterne til at inddrive beløb til EU til finansiering af genopretningsplanen.

Der er ikke noget forfatningsretligt til hinder for at afholde en folkeafstemning uden for de tilfælde, der er reguleret i grundloven, men en sådan folkeafstemning vil alene være vejledende for Folketingets medlemmer (»Grundloven med kommentarer«, Jens Peter Christensen et al., Djøf Forlag, 2015, s. 283). Danmark har én gang afholdt en sådan vejledende folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af EF-pakken (lov nr. 34 af 5. februar 1986 om afholdelse af vejledende folkeafstemning om Danmarks tiltrædelse af EF-pakken (Europæisk Fælles Akt)). Regeringen bør respektere udfaldet af en vejledende folkeafstemning.

Uanset processen er det afgørende, at folkeafstemningens genstand udformes, så danskerne får reel mulighed for effektivt at blive hørt og enten udtrykke ønske om at forhindre eller støtte de væsentlige forpligtelser, der følger af genopretningsplanen.

Det er af afgørende vigtighed, at danskerne også får mulighed for at stemme om tilslutningen til EU's arbejde for direkte skatter, herunder de føderale træk, det indebærer.

Med dette beslutningsforslag opfordres regeringen derfor til at fremsætte et lovforslag om afholdelse af en vejledende folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EU's genopretningsplan.

Skriftlig fremsættelse

Peter Seier Christensen (NB):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afholdelse af en vejledende folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EU's genopretningsplan.

(Beslutningsforslag nr. B 37)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.